

ידיו

סידור חילוקי שבת סימן שיד

13

באר הגולה

קב

וכפולו רש"י ד שם
בכריתא כיש אוקרס
ד מרדכי שם ח שם
בכריתא ונדמפרש
לח דבה ט מרדכי
שם

לנזק בה מחדש, ואפלו יש בה נזק חדש, (ט) אם להרחיבו, אסור. הגה (י) ובלבד שיתפנו לך (מרדכי).
[ואם היה ספק (יא) תקוע מערב שבת בבית, מותר להוציאו ולהכניסו, שהרי אינו מתפנן להוסיף: הגה ודוקא שהוציאו גספן (ג) פעם אחת מבעוד יום, אבל אם לא הוציאו מבעוד יום אסור, דהיינו פסיק רישא, (יב) דעושה נזק ופסח לחבית (תהי"ד סי' ס"ד). כלי שנתרועע אם מותר לטל ממנו חרס, עין לעיל סימן שח סעיף כד: ב' הנהיה בה (יג) נזק ונסתם, אם הוא למשה מן השמרים אסור לפתחו, דהיינו שהוא למשה וכל כבוד הנין עליו צריך סתימה מעליא, (יד) וחיובי כפותח מחדש; למעלה מן השמרים, (טו) מותר לפתחו: ג (טז) במקום נזק ישן (יז) נזקבין אפלו במקדח (פרוש, כלי מיוחד לנזק), כגון שנשברה (יח) הכרזא.

באר היטב

כיום בונה, רש"ד"ס סי' ה: (ג) פעם. עין ט"ז שהאר"י והעלה דלצד גדול ואין שם פרוזא יש לסמוך להמיר אפלו בלא הוציאו מע"ש, ע"ש, ועמ"א:

משנה ברורה

סאה, דיוצא גספן, משם כלי, דהיינו באהל, דשם במתפנן להרחיב הנזק חוב משום קלות דהיינו תולדה דבונה, ולכן אפלו אם אינו מקום, על-כ"פ פנים פסיק רישא הוא⁽¹⁾. והנה, לענין עקר הדיון הסכימו המגן-אברהם ואלהי רבה והגרי"א והגאון רבי עקיבא איגר דפסיק רישא אסור אף במלחא דרבנן⁽²⁾ ומכל מקום חזק מצדדים המגן-אברהם והגרי"א דמדינא אף בכתל שרי חיוב שאין מתפנן, כיון שאין צריך להקמא, (יג) והיו מלאכה שאין צריך לגופה, (יד) וגרע משאר אסור דרבנן דאסור חיוב שהוא פסיק רישא, כיון שהוא גס-בן מקלקל, וגם הוא כלאחר יד ומכילא נעשה הקמא בכתל על-ידי הוצאת הסכין, שמתרחב הקמא, וכדלעיל בסימן שיא סעיף ח גבי צננו, עין שם, אלא שהעולם נהגו בו אסור להוציא, דנראה כעושה נזק בכתל; וגם הס"ז מצדד בן בעקר הדיון אף בכתל, ומכל מקום סמך דאין בידו להקל נגד התרומות-השדן והשלחן-ערוך וסמך"א שפסקו כלם בסוף הסימן להמיר לענין כהל [ובכן הוא גספן דעת (טו) האלהי רבה בהשלחן-ערוך והסמך"א, דאפשר דניחא לה שיהא הנזק מרוב לחור וחתך בו הסכין, ובאופן זה בודאי כללי עלמא אסור]: אלא לענין חבית, דעקר אסור הוא רק מדרבנן, יש לסמוך חיוב שהוא צדק גדול על דעת המחבר שמתיר להוציא הסכין בשבת, כיון שאין מתפנן להוסיף הנזק, אפלו חיוב שלא הוציאו מעולם מתחלה: (יב) דעושה נזק ופסח. רוצה לומר, דאף דמבאר בסעיף יב דהיינו שהסכין הנה תחוב בדבר מלוש מותר להוציאו בשבת בכל גווי, דלא שיה שם משום בונה, הקא שאני דגש בו משום מתקן פתחא, ואף שאין עשוי להכניס ולהוציא, על-כ"פ פנים מדרבנן, אסור: ב (יג) נזק ונסתם. אפלו הנה אותו מקום (טז) מקום הכרזא, שסתמו ועשוהו במקום אחר וצתה רוצה לפתחו: (יד) וחיובי כפותח מחדש, ועל-כ"פ אסור לעשות שם אפלו נזק קטן שאין עשוי להכניס ולהוציא על-ידי: (טו) מותר לפתחו: אפלו (יז) הוא נזק גדול, דאומה סתימה לא חשיבא סתימה כלל⁽¹⁶⁾. ג (טז) במקום נזק ישן. בין שהנזק שהוא הנה גדול או קטן, (יח) ובלבד שלא ירחיבו יותר ממה שהיה מתחלה: (יז) נזקבין אפלו במקדח. דלא חשיב סתימה כלל כיון שהוא למעלה מן השמרים, וכן"ל. (יט) ולכן מותר לנזק במגופה ששותמין בה הפליוזוכות [שחורין שטאפס"י] אפלו בכלי המתקן לך: (יח) הכרזא. נקט דבר הנהגה, (כ) והוא הדיון אם הנה הנזק במקום אחר שנסתם:

שער הציור

(1) ומירי שהוא מקום בזה לאיזה תועלת, דאם הוא דבר שסתמה הרי זה בכלל מקלקל ויש בזה רק אסור מדרבנן: (ס) עין בלבושי-שרד: (ט) נראה דרק אפלו הא, דהנזק שעושה להם יש עליהם שם פסח, כדאימא בגמרא, ולכן בעינן שיהא עשוי להכניס ולהוציא דמסתמך⁽¹⁰⁾, אבל בשאר דברים לא בעינן רק שיהיה דבר של אותו דבר לעשות בו נזק בזה לאיזה תועלת⁽¹¹⁾. ומגן-אברהם קצר בלשונו דמסתמך קצת דאפלו קצת, ולא נחירא לענין דעת: (י) תרומת-הדיון שהובא בבית-יוסף: (יא) בן משמע בבית-יוסף, וכן מוכח בסג"א שזה הוא דעת הפת"י, וכן משמע מלשון המספר בסעיף יב דדוקא במקדח בעינן דעה ושלפה מבעוד יום: (יב) בן מוכח בדרכי-משה דאפלו בבית דעתו להמיר, וכן משמע בסג"א: (יג) ועין בסג"א שסתם, דהעקר כמו שסתם מגן-אברהם בסימן שיא סעיף קטן לו בשם הפת"י משנה, עין שם דמשמע דאין על זה שם מלאכה כלל: (יד) בן באר האחרונים סבת המגן-אברהם: (טו) ואף דהוא מצדד להמיר בחבית כהרמ"א, עין שם טעמו, מספר דיש לסמוך על הכרזת הס"ז, וגם מסגן-אברהם משמע להקל בחבית: (טז) בן מוכח מלמסן סעיף ד בהג"ה: (יז) מרדכי ובית-יוסף: (יח) עלת-שבת ואלהי רבה ושיא: (יט) סמ"א דפשוט: (כ) ומדע, דלא אסור בגמרא אלא נזק חדש:

הדיון הסכימו
דרבנן.

חבית להוצאת
סי' טו) באופן
כלל אם לא
מובא בשעה"צ
אבל הרחבת
זה, ולכן אסור

דך חלוק פתוח
נת החלוק, אף
שא דלא נוחא
ל, אין הציפור

שעה"צ לקמן
ור"א (אורח סי'
אין היתר זה

שאינו אלא
אינה מבטלת
מעיקר הדיון,
א למטה מן

ימה כלל⁽¹⁶⁾.

כאוחל, ובנין
זב לעיל סי' ק
תוח בה נזק

לה חודבנה
וכדו, ודורר
אגרות משה
יין נזק ישן
ריס), משום
את הפתח
כעשיית נזק

1.
4